

5.23 DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Dramatická výchova je jako nepovinný předmět nabídnuta všem žákům základní školy, realizuje se tedy podle individuálního zájmu v 1. - 9. ročníku, a to v rozsahu 1 hodiny týdně, případně 2 hodiny týdně v cyklu sudý a lichý týden. Na výuku jsou žáci děleni podle věku do skupin pracujících na různých úrovních. Na 1. stupni vyučovací předmět tematicky souvisí se vzdělávací oblastí Člověk a jeho svět, na 2. stupni pak s navazující oblastí Člověk a společnost.

Současně se předmět dotýká vzdělávacích oblastí Umění a kultura a Člověk a zdraví. Zásadním způsobem nepovinný předmět souvisí s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova, zároveň však může případně prolínat i všemi ostatními průřezovými tématy, neboť jeho snahou je uměleckými i jinými výrazovými prostředky vypovídat o názorech a pohledu na okolní svět očima žáků.

Podle úrovně a zájmu dětí ve skupině se tedy naskytuje možnost zvolit a dále rozkrývat téma, které je pro ně v dané situaci nejaktuálnější – mohou to být tedy pohádkové motivy (vítězství, spravedlnost, moudrost...), sociální témata (postavení outsidera, vztahy dětí a dospělých, kamarádské a partnerské vztahy.) nebo kupříkladu aktuální společenské témata (postoj člověka k životnímu prostředí, ke zvířatům...) apod.

Tento nepovinný předmět si klade za cíl dovést žáky ke schopnosti jednoduchého uměleckého projevu či prezentace, k výraznému obohacení v oblasti komunikativních dovedností, představitivosti a fantazie a ke schopnosti zdravého sebeprosazení v rámci kolektivu. Akcentuje rozvoj základních sociálních dovedností a formování kladných vztahů ve skupině. Snaží se podnítit jedince k prohloubení schopnosti empatie, k naslouchání a pochopení sdělení druhého. Měl by tedy otevřít prostor pro uplatnění vlastních názorů dětí, což zároveň motivuje k přemýšlení nad různými společenskými tématy a problémy, zejména otázky mezilidských vztahů, konfliktních či stresových situací, k hledání a rozkrývání příčin konfliktů.

Výuka předmětu probíhá v rámci vyučovacích hodin vyhrazených pro nepovinný předmět, v prostředí funkčně uspořádané učebny nebo prostoru upravenému k tomuto účelu. Součástí výuky jsou též vlastní divadelní vystoupení a prezentace dramatických tvarů vytvořených za konkrétním účelem pro konkrétní skupinu diváků (rodiče, ostatní žáky školy, děti v MŠ apod.) či návštěva a zhlédnutí jiných divadelních představení.

Předmět je tvořen následujícími tématy vzdělávacích oborů a tematickými okruhy průřezových témat:

- vzdělávací obor **Hudební výchova** – vnímání hudby a rytmu, práce s hlasem,
- **Tělesná výchova** – nácvik správného dýchání a správného držení těla
- průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, kreativita, poznávací schopnosti, komunikace, mezilidské vztahy, spolupráce a soutěživost, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika
- vzdělávací obor **Český jazyk a literatura** – literární výchova (práce s textem, dramatizace)
- vzdělávací obor **Informatika** – práce s internetem, digitální technologie a jejich využití, vybrané aplikace

Výchovné a vzdělávací postupy uplatňované ve vyučovacím předmětu, které směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- předkládáme dětem řadu možností práce s literárním textem, stejně jako více příležitostí k vyjádření myšlenky
- motivujeme žáky k vzájemnému, zejména kladnému, hodnocení dosažených výsledků, k vlastnímu sebehodnocení a vnímání vlastního pokroku
- hledáme společně s žáky příčiny bránící dalším zlepšením
- umožňujeme prezentaci výsledků práce v předmětu na veřejnosti s využitím všech dostupných moderních prostředků (programů, aplikací, digitálních technologií)

Kompetence k řešení problémů

- předkládáním modelových situací vedeme žáky k rozpoznání problémů, konfliktů či zdrojů napětí v běžném životě
- povzbuzujeme je k pojmenování konkrétních problémů a k hledání jejich příčin
- rozvíjíme komunikační schopnosti žáků tak, aby dokázali formulovat svůj problém
- směřujeme žáky k hledání různých možností vyústění daných situací a objevování dalších řešení
- nabídkou vlastního dramatického ztvárnění dané situace prohlubujeme zájem o problematiku, schopnost lepšího pochopení a empatie
- povzbuzujeme žáky pozitivním hodnocením výkonů

Kompetence komunikativní

- vytváříme prostor pro ostýchavé a uzavřené děti, snažíme se přispět k odblokování komunikativních zábran a maximálnímu zapojení všech členů skupiny
- otvíráním aktuálních témat motivujeme žáky k vlastní formulaci názorů a podporujeme rozšiřování slovní zásoby
- klademe důraz na kultivaci verbálního projevu a jeho významu pro vzájemné porozumění
- seznamujeme žáky s různými formami komunikace – verbální i neverbální, řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem
- vedeme žáky k osvojení pravidel dialogu
- učíme žáky chápat sdělení druhých a respektovat jejich názory

Kompetence sociální a personální

- snažíme se odstranit problémy s vlastní prezentací, posílit sebedůvěru méně průbojných žáků
- rozkrýváním různých témat napomáháme utvoření vlastní hodnotové orientace
- vedeme žáky k respektování pravidel, rozvíjení schopnosti týmové spolupráce a současně k vlastní odpovědnosti za výsledek společné činnosti

Kompetence občanské

- otevíráme prostor pro vyjádření vlastního názoru žáků
- zpracováváme se žáky situace, které jim umožňují rozpoznávat pozitivní a negativní projevy chování
- v rámci návštěv jiných divadelních představení seznamujeme žáky s našimi kulturními tradicemi

Kompetence pracovní

- důsledně motivujeme žáky ke koncentraci na pracovní výkon a k úsilí o jeho dokončení
- metody práce v předmětu vyžadují různé formy komunikace při vzájemné spolupráci

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání digitální techniky
- vedeme žáky k respektování autorských práv při používání obrázků, fotografií a videí
- důsledně vedeme žáky v oblasti interakce v digitálním prostředí, motivujeme je k dodržování zásad bezpečného pobytu na internetu
- ukazujeme žákům možnosti využití digitálních technologií v oblasti dramatiky a scény.
- učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat s negativním dopadem na lidské zdraví
- dbáme na etické chování při práci v digitálním prostředí